

पुना International School

Shree Swaminarayan Gurukul, Zundal

SUMMATIVE ASSIGNMENT -2 2022-23	
Grade – 7	Subject- SANSKRIT

* पठित श्लोक का हिन्दी अनुवाद कीजिये।

* उदिते सूर्ये धरणी विहसति।

पक्षी कूजति कमलं विकसति॥

-सूर्य के उदय होने पर पृथ्वी मुस्कराति है , पक्षी चहकते है , कमल खिलते है।

* धोटकराज : क्षिप्रं धावति।

धावनसमये किमपि न खादति॥

-घोडा तेज दौड़ रहा है,वह दौड़ते समय कुछ भी नहि खाता है।

* एकपदे उतरत वाक्यानि पूरयत।

1 काष्ठकूटः चटकां कस्याः समीपम् अनयत्?

-काष्ठकूटः चटकां मक्षिकायाः समीपम् अनयत्।

वृक्षे का प्रतिवसति स्म ?

- वृक्षे चटका प्रतिवसति स्म।

3 गजः केन शाखांम् अत्रोटयत् ?

-गजः शुण्डेन शाखाम् अत्रोटयत्।

4 मक्षिकायाः मित्रं कः आसितम्।

-मक्षिकायाः मित्रं मण्डूकः आसीत्।

5 भाग्यक्षये आश्रयः कः ?

- भाग्यक्षये आश्रयः विद्या अस्ति।

6 गुरुणां गुरुः का अस्ति ?

- गुरुणां गुरुः विद्या अस्ति।

7 व्यये कृते किं वर्धते ?

- व्यये कृते विद्या वर्धते।

8 का भाषा प्राचिनतमा ?

-संस्कृत भाषा प्राचीनतमा ।

9 कस्याः भाषायाः काव्यसौन्दर्यम् अनुपमम्?

-संस्कृत भाषायाः काव्यसौन्दर्यम् अनुपमम्।

10 शून्यस्य प्रतिपादनं कः अकरोत्?

-शून्यस्य प्रतिपादनं आर्यभटः अकरोत्।

11 मन्त्री किमर्थम् आगच्छति ?

- मन्त्री नद्याः उपरि निर्मितः नवीनः सेतोः उद्घाटनाय आगच्छति।

12 के सर्वकाराया धनं प्रयच्छन्ति?

-प्रजाः सर्वकाराय धनं प्रयच्छन्ति।

13 कौटिल्येन रचितं शास्त्रं किम्?

-कौटिल्येन रचितं शास्त्रं अर्थशास्त्रं अस्ति।

14 कः पशुः?

- विद्याविहीनः पशुः।

15 का भोगकरी?

- विद्या भोगकरी।

16 के पुरुषं न विभूषयन्ति?

- केयूराः पुरुषं न विभूषयन्ति।

17 का एका पुरुषं समलङ्करोति?

- वाणी एका पुरुषं समलङ्करोति ।

प्रश्न २ क्रियापदेः वाक्यानि पूरयत।

(करिष्यामि ,गमिष्यति ,अनयत् ,पतिष्यति ,स्फोटयिष्यत्,त्रोटयति)

1 काष्ठकुटः चञ्च्वा गजस्य नयने

स्फोटयिष्यति।

2 मार्गे स्थितः अहमपि शब्दं

करिष्यामि।

3 तृषार्तः गजः जलाशयं

गमिष्यति।

4 गजः गर्ते

पतिष्यति।

5 काष्ठकुटः तां मक्षिकायाः समीपं

अनयत्।

*संस्कृत शब्द हिन्दी में लिखत।

1. अरा तिलिर्या
2. मोदकानि लड्डू
3. ज्ञायते जाना जाता है
4. वसुधेव धरती ही
5. बन्धुः भाई - चारा
6. पतति गिर गया
7. दुर्जय कठिनता से जीतने योग्य
8. समवाय समूह
9. मेघनाद बादलों की दहाड़
10. केयूरा बाजूबन्द
11. जननी माता
12. पुरा पहले

* पदानि वर्णविच्छेद कुरुत।

१ ग्राम प्रति - ग्राम + प्रति

२ कार्या श्रम् - कार्य + अर्थम्

३ करिष्यत्येषा - करिष्यति + एषा

४ स्वोदरपूर्ति - स्व + उदरपूर्ति

५ अप्येवम् - अपि + एवम्

* उचितपदे वाक्य निर्माणः कुरुत ।

1 बालिका - एका बालिका मधुरं गायति

2 चत्वारि - चत्वारि कृषकाः कृषिकर्माणि कुर्वन्ति।

3 पत्राणि - तानि पत्राणि सुन्दराणि सन्ति।

4 धेनवः - धेनवः दुग्धं ददाति।

5 संस्कृत- वयं संस्कृतम् अपठाम।

6 धारयन्ति बाला वर्षायाम् ते वसयानम् धारयन्ति ।

7.वसयानंम् -ते वसयानम् आरोहन्ति।

8. छत्रंम् - ते छत्रम् धारयन्ति।

9 आरोहन्ति - ते वसयानम् आरोहन्ति।

10 नवीन - सः नवीनः पाठ पठति।

11 प्रातः - अहं प्रातः अध्ययनं करोमि।

12 आगच्छति - सः ग्रामात् आगच्छति।

13 प्रसन्नः - अहं प्रसन्नोऽस्मि।

14 प्रश्नाः - ते प्रश्नाः पृच्छन्ति।

15 उदिते |- उदिते धरणी विहसति ।

* विलोमपदानि मेलयत।

1 शत्रुताया	मित्रताया
2 पुरा	अधुना
3 मानवा	दानवा
4 उदारचरितानाम्	लघुचेतसाम्
5 सुखिन	दुखिन
6 अपहाय	गृहीत्वा
7 पुरातनंम्	नूतनंम्
8 अपर्याप्तम्	पर्याप्तम्
9 ग्रामम्	नगरम्
10 कठोर	स्निग्धंम्

* विशेषणपदैः सह विशेष्यपदानि योजयत।

1 सर्वेषां	बालकानाम्
2 मौलिकः	अधिकारः
3 एषा	अल्पवयस्का
4 सर्वकारीयं	विद्यालयम्
5 समीपस्थे	विद्यालये
6 सर्वासां	बालिकानाम्
7 निःशुल्कं	गणवेशम्

* समानार्थकपदानि मेलयत।

1 आश्चर्येण	विस्मयेन
2 उल्लासेन	प्रसन्नतया
3 परिवारस्य	कुटुम्बस्य
4 अध्ययनस्य	पठनस्य
5 कालः	समयः